

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Rafał Malarski

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k., bez udziału stron,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 27 sierpnia 2015 r.,
sprawy M. S. i S. S. - skazanych z art. 278 § 1 k.k.,
w przedmiocie zmiany orzeczonej kary pozbawienia wolności,
z powodu kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanych
od prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 10 marca 2014 r.,

postanowił

**uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi
Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 22 września 2011 r. uznał M. S. i S. S. za winne tego, że w dniu 16 grudnia 2010 r. w G. przy ul. G. [...], na terenie Galerii [...], działając wspólnie i w porozumieniu, w sklepie Empik dokonały zaboru w celu przywłaszczenia dwóch gier na platformę XBOX 360 o łącznej wartości 369,80 zł, czym działały na szkodę sklepu Empik w G. – a więc uznał je za winne występku z art. 278 § 1 k.k. i za to skazał M. S. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres próby wynoszący 2 lata oraz grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych po 10 zł każda, zaś S. S. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na

okres próby wynoszący 3 lata oraz grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych po 10 zł każda.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się z dniem 30 września 2011 r. (k. 112).

Postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 maja 2013 r. w związku z uchylaniem się od dozoru kuratora, zarządzono wykonanie kary wobec S. S. (k. 114). W dniu 25 lutego 2014 r. postanowieniem Sądu Rejonowego w G., w sprawie [...], zarządzone zostało także wykonanie kary orzeczonej wobec M. S. (k. 59-60, akta ...365/14). Następnie, w związku z wejściem w życie części przepisów ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 października 2013 r., poz. 1247, zwanej dalej także ustawą nowelizującą), Sąd Rejonowy w G. stosownie do dyspozycji art. 50 tejże ustawy, skierował sprawę na posiedzenie celem rozważenia potrzeby dokonania określonych w tym przepisie przekształceń w zakresie wymiaru kary (k. 119).

Postanowieniem z dnia 10 marca 2014 r. Sąd Rejonowy w G. stwierdził brak podstaw do zamiany kar pozbawienia wolności, wymierzonych skazanym M. S. i S. S. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 22 września 2011 r., za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., na kary aresztu (k. 123-125).

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd podniósł, że przy analizie dla potrzeb art. 50 ust. 1 ustawy nowelizującej kwestii, czy czyn objęty prawomocnym wyrokiem skazującym za przestępstwo przeciwko mieniu na karę pozbawienia wolności, według tej ustawy stanowi wykroczenie, należy uwzględniać wynagrodzenie minimalne za pracę z daty czynu nie zaś z daty orzekania, czy z daty wejścia w życie tej ustawy. Jednocześnie, jako przeważający argument mający wspierać prawidłowość wydanego orzeczenia wskazano fakt, że regulacja z art. 119 § 1 k.w. określa znamiona czynu zabronionego związane z zachowaniem sprawcy, a te przy ocenie prawnej konkretnego czynu zawsze odnoszone są do daty jego popełnienia, nie zaś z innego dnia. Konkludując Sąd Rejonowy stwierdził, że czyn kwalifikowany z art. 278 § 1 k.k., za który prawomocnie skazano M. S. i S. S., polegający na dokonaniu w dniu 16 grudnia 2010 r. zaboru w celu przywłaszczenia mienia o wartości 369, 80 zł, ze względu na wysokość tej kwoty stanowił wówczas,

przestępstwo, skoro minimalne wynagrodzenie za pracę w 2010 r. wynosiło 1.317 zł, a próg 1/4 wysokości minimalnego wynagrodzenia osiągnął 329,25 zł.

Od powyższego orzeczenia kasację na korzyść skazanych złożył Prokurator Generalny, który na zasadzie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k., zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisu prawa materialnego - art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw. Naruszenie to polegało na odmowie dokonania zamiany kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec skazanych M. S. i S. S. na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 22 września 2011 r. na kary po 30 dni aresztu w sytuacji, gdy istniały ku temu przesłanki, gdyż czyn przypisany skazanym stanowił wykroczenie według tej ustawy.

W związku z tym Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego wniesiona na korzyść skazanych okazała się oczywiście zasadna i w związku z tym podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Na wstępie rozważań podnieść należy, że z mocy art. 56 ust. 1 ustawy nowelizującej, z dniem 9 listopada 2013 r. weszły w życie unormowania art. 2 i art. 50 tej ustawy. Powołane przepisy zmieniły wartość graniczną szkody decydującą o tym, kiedy kradzież stanowiącą tzw. czyn przepoławiony, należy kwalifikować jako wykroczenie z art. 119 k.w., a kiedy jako przestępstwo z art. 278 § 1 lub § 3 k.k., poprzez odniesienie jej do ¼ minimalnego wynagrodzenia za pracę, w miejsce dotychczas funkcjonującego wyznacznika kwotowego usytuowanego na poziomie nie przekraczającym 250 zł. Ustawodawca sprecyzował także pojęcie minimalnego wynagrodzenia użytego między innymi w dyspozycji art. 119 k.w., ograniczając je do wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314), które od dnia 1 stycznia 2013 r. zostało ustalone w wysokości 1.600 zł. W przepisie art. 50 ustawy nowelizującej wskazano natomiast, że w odniesieniu do czynów objętych

prawomocnymi wyrokami skazującymi za przestępstwo badać należy, czy według tej ustawy nie stanowią one wykroczenia i w przypadku pozytywnej weryfikacji dokonywać zamiany orzeczonej kary według zasad określonych w tym przepisie (art. 50 ust.1 i 2 ustawy nowelizującej).

Należy podkreślić, że przekwalifikowanie czynu z kategorii przestępstw do wykroczeń w trybie art. 50 ustawy nowelizującej nie powoduje zmiany charakteru prawomocnego skazania, które nadal jest skazaniem za przestępstwo i modyfikuje jedynie wymiar kary, jej wykonanie oraz przedawnienie wykonania, a także zatarcie ukarania według zasad przewidzianych w Kodeksie wykroczeń. Z tego też powodu analizę granicznej wartości mienia stanowiącego przedmiot kradzieży dla celów kontrawencjonalizacji, w myśl art. 119 k.w., należy odnosić do ¼ minimalnego wynagrodzenia z daty wejścia w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. Zagadnienie to było już zresztą przedmiotem szczegółowej analizy w jednej ze spraw o analogicznym stanie faktycznym przed Sądem Najwyższym, który to Sąd w postanowieniu z dnia 16 lipca 2014 r., sygn. akt III KK 211/14, (LEX Nr 1488906), stwierdził, że *„przyjęty w art. 50 u.n. model kontrawencjonalizacji ograniczający się do przekształceń prawomocnego wyroku w zakresie orzeczenia o karze nie uzasadnia stosowania ustawy nowelizującej z dnia 27 września 2013 r. wstecz poprzez dokonanie oceny znamion znowelizowanego art. 119 k.w., przez pryzmat przepisów określających minimalne wynagrodzenie za pracę w dacie popełnienia czynu, ponieważ w tym czasie obowiązywał inny stan prawny, który został uwzględniony przez Sąd orzekający o odpowiedzialności sprawcy i ta ocena zyskała przymiot prawomocności. W tym aspekcie trzeba jednoznacznie stwierdzić, że przepis art. 50 ust. 1 u.n., którego zastosowanie nie może prowadzić do pogorszenia sytuacji skazanego, odnosi się do stanu prawnego obowiązującego w dacie wejścia w życie ustawy nowelizującej, o czym przekonuje sformułowanie „Jeżeli według niniejszej ustawy (podkreślenie SN) czyn objęty prawomocnym wyrokiem skazującym za przestępstwo na karę pozbawienia wolności stanowi wykroczenie ...”. Pojęcie „ustawa” w rozumieniu art. 50 u.n. obejmuje wszystkie przepisy obowiązujące w dacie wejścia w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, od których zależy ocena, czy czyn objęty prawomocnym wyrokiem skazującym za*

przestępstwo na karę pozbawienia wolności stanowi obecnie przestępstwo czy wykroczenie. Zatem, stosując zasady określone w art. 50 u.n. do kradzieży, która ze względu na wartość mienia będącego przedmiotem zaboru, stanowi czyn przepołowiony, należy uwzględnić także obowiązujące w dacie wejścia w życie ustawy nowelizującej przepisy regulujące wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, tym bardziej, że nawiązują do nich znowelizowane przepisy Kodeksu wykroczeń - art. 119 w zw. z art. 47 § 9". Stanowisko to jest utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 lipca 2014 r., II KK 136/14, KZS 2015, z. 10, poz. 39; z dnia 16 lipca 2014 r., III KK 199/14, Lex Nr 1488797 – nietezowane; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2015 r., III KK 422/14, Lex Nr 1645248 – nietezowane).

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania uznać należy, że skoro wysokość szkody wyrządzonej czynem objętym opisanym wyżej prawomocnym wyrokiem skazującym wynosiła 369,80 zł, a więc w dacie wejścia w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, kształtowała się poniżej kwoty 400 zł, stanowiącej 1/4 minimalnego wynagrodzenia za pracę, to fakt ten uzasadniał zamianę prawomocnie orzeczonych skazanym kar 4 miesięcy pozbawienia wolności na kary po 30 dni aresztu, albowiem do dokonania takiego przekształcenia kar obligował art. 50 ust. 1 ustawy nowelizującej.

Z uwagi na podniesione okoliczności, Sąd Najwyższy na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Rejonowy uwzględni przedstawione wyżej zapatrywania prawne dotyczące kontrawencjonalizacji przewidzianej w art. 50 ustawy nowelizującej. Ponadto, jak słusznie dostrzegł Prokurator Generalny w kasacji, konieczne będzie rozważenie daty uprawomocnienia się wyroku w kontekście instytucji przedawnienia wykonania kary stosownie do dyspozycji art. 45 § 3 k.w. oraz w relacji do art. 15 § 4 k.k.w., przewidującego wstrzymanie biegu przedawnienia w przypadku wykonywania orzeczonej kary pozbawienia wolności.

